

Előfizetési ár:

(Postán küldve)

Egész évre 32'—

Fél évre 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra . . . 3'—

□□

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

(Házhoz hordva)

Egész évre 32'—

Fél évre . . . 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra . . . 3'—

□□

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

Anglia gyűlölete.

Nem hiába jegyezte meg keserűen a német császár, hogy Anglia az egész világot gyűlöletre izgatja Németország ellen, mert az angoloknál valóban nincs gyűlölködőbb, önzőbb, kegyetlenebb és erköföstelelenebb ellensége a központi hatalmaknak, de különösen Németországnak. És hogy ez valóban így van, arra Anglia kormánya mindennap fényes bizonyítékot szolgáltat. Képes minden áldozatra, minden hazugságra, minden rágalomra, amelylyel ellenségeinket ránk uszítja és újabb ellenségeket szerezhet Németország és a monarchia megsemmisítésére.

A háború kitörése óta tudjuk, hogy miként végezte a fegyverszünet rendezés körül. Olaszországot bizsergésre vitte veztegetéssel és ígéretekkel. Rágalmait, hazudozásait ontotta Amerika felé, csak hogy az Uniót is Németország ellen ingerelje. Oláhországot kényszerítette, hogy orvul reánk törjön, Görögországot megsemmisítette, mert addig, míg Konstantin ült a trónján, nem tudta ellenünk hozni. Oroszország meglazult katonai erejét odaküldött Japán, francia és angol tisztekkel siet rekonstruálni és kormányát megvesztegetni, csak hogy erejét ne a belügyek konszolidálására, hanem Anglia érdekelnek támogatására szuggerálja.

De csaknem egész Európa és az amerikai Unió sem elég neki. A világ minden részéből harcosokat szállít a frontra. A yanketól a hottentotig minden emberfaj ellenünk harcol a nyugati fronton. Olaszország pedig megfeszített erővel, rettentő ember-tömegével és a tüzéség nagy készletével vivja emberfeletti csatáját Anglia parancsára.

Muszka, oláh, francia mind offenzívába fog, mert Anglia eltiporni és megsemmisíteni akar.

Miért?!

Mert a maga számára akarja kilsajátítani a világot. Mert irigylit, hogy más is él. Mert nem tűr ha-

talmat maga mellett. Mert undok, önző és kegyetlen! Megparancsolta szövetségeseinek a gyilkos offenzívát és arcátlan hangon hirdeti, hogy ha

most nem győz: elhozza tavasszal Amerikát, Japánt és Kínát. De az Isten nem engedi azt, hogy a fa az égig nőjön!

A háború hírei.

Olaszok erőlködése. — Mindenütt visszaverték. — Győzelmiünk az orosz fronton. — Nagy harcok Flandriában.

Az olasz fronton még mindig a leghevesebb harcok folynak. Az olaszok segíve az angolok és franciáktól, minden áron győzelmet szeretnének kicsikarni, de mint Arz jelenti, az olaszok új erők bevonásával a Bainsizza Heiligengeist fensíkon mindent elkövetnek, hogy növejjék azt a területet, amelyet a 11-ik Isonzó-csata kezdetén nagy áldozatok árán megszereztek. Az ellenség ennek az arcvonalnak csaknem minden részén rohamot intézett csapataink ellen. Harcosaink, akik a legelső csaták óta a fronton állnak, sem ingott meg, elkeseredett kézigyanat és szuronyharcokban mérköztek az olasz túlerővel. A vitéz védők az egész vonalon győztesek maradtak. Mindenütt visszaverték az ellenséget, amely helyenként teljesen felbomolva menekült. Görzötől keletre is kudarcot vallott az olaszoknak jelentékeny erőket megkísérelt előretörése. A Silijs-i hágó területén az alpesi vidék okozta tetemes nehézségek között végrehajtott vállalkozásunk teljes sikerrel járt. Császárlövészek jégen és havon át meglepetésszerűen kiemelték egy ellenséges

őrsöt és 2 olasz tisztet, 26 alpinit és 1 fényezőrt hoztak magukkal.

Az orosz fronton Ludendorff szerint a Pruth északi partján rajnai, bajor és osztrák-magyar ezredek rohammal elfoglalták a Dolzok magaslaton levő erősen elszáncolt orosz állásokat és Boján falut. Az oroszok makacs ellenállása kemény harcok után este a Dolzoktól északkeletre emelkedő dombokon is megtört. — Több mint ezer fogoly, hat áru és számos géppuska jutott kezünkre. A Pruth mentén az oroszok még mindig visszaverték az ellenséget, súlyos veszteségeket szenvedtek.

A Susila-völgy mentén Sovejától északra biztosító osztagainkat a túlerőben levő ellenség támadásai a röviddel ezelőtt elfoglalt magaslatokról visszaszorították.

Flandriában az angolok egymásután intéztek ellenünk támadásokat. Az éjszakába belenyúló harcoknak eredménye, eltekintve Frezenbergtől északkeletre egy jelentéktelen behorpasztástól, az, hogy állásainkat teljesen megtartottuk és az angolok véres vereséget szenvedtek.

Az isonzói csata.

A Monte Santo kiürítése után most a Monte San Gabriele az olasz vágyak legközelebbi célja, mert hiszen ez a hegy most tulajdonképpen Görzöt körülvevő és Görzöt fenyegető állásaink északi oszlopa. Mindaddig, amíg a Gabrielet tartani tudjuk, addig a Monte Santo elvesztése nem fontos ránk nézve. A Monte Santo nem hozza Trieszthez közelebb az olaszokat, a hegy

elfoglalásával mindössze annyit értek el, hogy valamennyire biztosították Görz körüli állásaikat. Az eddigi csatákban sok és fájdalmas veszteséget követelt hegy kiürítése természetes következménye annak a hadmozdulatnak, amelylyel állásainkat közvetlen az Isonzó mellől visszavontuk. Új állásaink a Bainsizza fensíkon vannak már régóta előkészítve.

Kornilov és Kerenszki.

Stockholmból jelentik: Kornilovnak, Kerenszki legveszedelmesebb versenytársának előtérbe nyomulásával komolyabb háttérrel kapott a részleges miniszterválság. A Times pétervári jelentése szerint Kornilov a fenyegető általános vasutassztrájkra való tekintettel követelte valamennyi vasuti vonal katonai ellenőrzés alá való helyezését és a

halálbüntetés visszaállítását a front mögött is. Kerenszki megtagadta ezeket a követeléseket. Az orosz szocialista sajtó erélyes hadjáratot indított Kornilov ellen, akit a Times szerint az orosz nemzet és a hadsereg az egyetlen erős embernek tart és az egyetlen alkalmas embernek arra, hogy Oroszországot a tökéletes megsemmisüléstől megmentse.

Politikai hírek.

A munkapárt egyik vezető tagja jun. első napjaiban, amikor mindenki itt Wekerlének miniszterelnökké való kinevezését biztosra vette, azt az érdekes megjegyzést tette, hogy a munkapárt ragaszkodni fog ugyan politikájához, de Wekerle személye veszedelmessé válhat a párt többségére. A választói reformot Wekerle már októberben a Ház elé akarja terjeszteni és előreláthatóan a munkapárt olyan tagjainak a hozzájárulását is meg fogja nyerni, akik Esterháznak a kormányral nem támogatták volna.

Károlyi Mihály gróf, a függetlenségi és 48-as párt elnöke Kissingenben megbetegedett s ezért ceglédi beszámolójának napját szeptember 9-dikéről 16-dikára teszik át.

A magyar függetlenségi harcok régi veterán bajnoka, az ősz Szappanos István most töltötte be századik életévét. Ebből az alkaiomból több megyei függetlenségi párt üdvözölni készül őt. Az öreg pártvezér ma is friss egészségben van, élénken vesz részt különösen az új politikai helyzet megbeszéléseiben és egy volt függetlenségi képviselőhöz intézett távirali értesítése szerint meg akar jelenni Károlyi Mihály gróf ceglédi beszámolóján.

Szilágyosmlyóról jelentik: Barabás Béla, Arad város főispánja, lemondott mandátumáról; a függetlenségi és 48-as párt hivatalos jelöltje, Szász Zsombor, ennek következtében e héten megkezdí körútját a kerületben, ahova már a múlt héten leutazott.

A képviselőház alkalmasint szeptember 10-én, hétfőn ül össze a nyári szünet után. Ezen az ülésen fogja megkezdí a miniszterelnök előterjesztés programját.

Milyen békét akar a pápa?

Luganóból jelentik: A szent atya egy 660 tagból álló küldöttségnek, amelynek papi vezetés alatt frascati püspökségbeli hívek voltak a tagjai, audienciát adott és ebben a küldöttség vezetőjének szavaira válaszolva újból hangoztatta azt, hogy célja az igazságos és állandó jellegű béke létrehozása, amely az emberiségnek visszaadná a nyugalmat a hit sugaraitól megvilágított igazságosság és munka diadalában. Sajnos. szándékait és vezéreszméit nem mindig magyarázzák az igazságnak megfelelően. Megtörténik, hogy saját nyílt kijelentése sem elegendő ahhoz, hogy biztosítsa gondolatainak helyes megértését. Azt, hogy ebben pápai személye iránt való mindennemű figyelem teljes hiánya is megnyilvánul, nem akarja a szent atya felpanaszolni, mert tudja, hogy Isten ítéléte, aki egyedül olvas teljes biztonsággal minden szívből, igazságot fog neki szolgáltatni. Minél inkább megtagadják azonban szavaitól a hitelt, annál jobban örvend annak, ha valaki szavát hangosan hallatja az ő szándékai és cselekvéseinek szellemében.

Anglia „háborús hangulata.”

Ramsay Macdonald angol képviselő a Leicester Pioneer c. lapban az angol háborús hangulatról a következőket írja:

— Éppen most beszéltem egy glasgowi lakossal, (tudvalevően itt tartotta Lloyd George utolsó beszédeinek egyikét). Ez a glasgowi leírta előttem azokat a jeleneteket, amelyek a város utcáin lejátszódtak, mikor Lloyd George miniszterelnök a városi tanácshoz hajtatót, hogy diszpolgári oklevelét átvegye. A sajtó persze semmit sem közölt erről. Glasgowban ezt kérdik: Mennyit fordítottak a közpénzekből ez utca jelenetek rendezésére? A municions munkások új ruhákat, zászlókat és külön díjakat kaptak padés szolgálatukért. Mennyit kapott a feltü-

zött szuronyokkal ellátott gárda, mely azért volt kirendelve, hogy Lloyd George automobilját a feldühödött tömegek ellen védelmezze? Mihelyt egy tucat gyanús ember egy 5000 emberből álló szocialista békegyűlést megzavart, akkor azt írják újságjaink, hogy nagyon komoly mozgalom van a béke ellen. Ha azonban miniszterelnöknek fegyveres testőrségre van szüksége, hogy őt egy komoly, művelt, de felháborodott polgárokból álló óriási tömeg ellen megvédje, vagy ha hamis utazási terveket kell a nyilvánosság számára közhínni, hogy a közönséget a megérkezési időpontjára nézve tévedésbe ejtsék, vagy ha Lloyd Georgeot keresztül kell csempészni az utcákra, hogy elutazását eltitkolhassák, — igen, ha ilyenféle események történnek, akkor ezek alig találnak egy gyenge visszhangra ami sajtóinkban és az újságolvasó a következő reggelén azt hiszi, hogy Lloyd George glasgowi útja és megüsztelése felől már mindent tud.

Mennyi pénzt vertek Kőrmöcön.

A régi híres kőrmöci pénzverő teljesítő képességét érdekesen bizonyította a háború. Az 1917. évi június 30-án lezárt üzemi esztendőben, a kimutatás szerint, nem kevesebb, mint 100.092,645 darab pénzt vertek ki Kőrmöcbányán az 1915—16 évi 62.382,654 darabbal szemben. Ebből 5.6 millió darab bolgár pénzre esik, amit a bolgár államkincstár megbízásából készítettek.

Ez adatok tudják megértetni, miért nincs többé aprópénzhiány. Hiszen két év alatt 156.78 millió darab váltópénzt hozott az állam Kőrmöc révén forgalomba. Az 1916—17. évben forgalomba hozott 1000.09 millió darab pénz névértéke 14.261,517 K az előző évi 62.38 millió darab 25.814,988 korona pénzéértékével szemben. Hogy orra nagyjából egyenlő értékű legyen, az előző évi érték 11.6 millió koronával kevesebb, annak az a magyarázata, hogy a lefolyt évben 20 koronás aranyat összesen 26.732 darabot vertek, tavaly pedig 159.951 darabot, melynek pénzéértéke az idei 534,640 koronával szemben 3.199.020 korona volt.

Érdekes, hogy az idén egyetlen tiz koronás aranyat sem vertek, ezüst 5 K-st 9 darabot, tavaly 349-et, ezüst 2 koronást 5 darabot, tavaly pedig 50-et. Ezüst 1 koronást 1916—17-ben 579.982 darabot vertek, az előző évben 16.592.608 darabot. Vas 20 filléres 1916—17-ben 62.619,149 darab készült 125 millió korona értékben, míg 1915—16-ban a kivert vas 20 filléresek mennyisége 14.040,851 darabra rugott 2,08 millió korona értékkel. Két filléres vaspénz a lefolyt üzemi esztendőben 31.150,000 drb készült 623.000 korona névértékben.

Az orosz hadügyminiszter sikkasztási és hazaáruló pöre.

Pétervárról jelentik: A Szuhomlinov volt hadügy miniszter elleni perben a vádlott arra a kérdésre, van-e vagyona, kijelentette, hogy 400.000 rubele van, holott neje azt valja, hogy vagyontalanok. Minthogy a beidézet 130 tanu közül 60 a kihallgatáson nem jelenhet meg, a védők a per tárgyalásának későbbre halasztását ajánlották, amit azonban a vádtanács ellenzett. A 100-nál több oldalra terjedő vádirat a volt hadügyminisztert hazaárulással, nejét bűnrészességgel vádolja. Az elnök azon kérdésére, bűnrészeknek erzik-e magukat, a vádlott házaspár tagadólag válaszolt.

Tarchovsky védő állást foglalt Feodosiev közvádó ellen, aki mielőtt ezt az állást elfoglalta, pétervári ügyvéd volt és mint ilyen ismételtlen fölajánlotta védelmét Szuhomlinovnak, aki azonban ezen ajánlatot mindenkor visszautasította. Feodosiev ilyen körülmények között nem lehet pártatlan. A törvényszék a kifogást nem fogadta el.

A pör első tanuja Januskievics tábornok, a generalisszimusz vezérkarának volt

főnöke, aki kijelentette, hogy ma sem mondhat többet, mint amit az előzetes vizsgálat során mondott. A törvényszék felszólítja, hogy ismétlje meg mindazt, amit a Szuhomlinov-ügyre vonatkozóan tud.

Januskievics tábornok leírta az orosz hadseregnek nehéz helyzetét, amelyek szinte hirtelen maradtak teljesen municions és fegyver nélkül. Oroszország műhelyeinek és gyárainak csekély termelőképessege miatt a háború előtt sem volt képes más európai államokhoz hasonlóan, a normális municionskészletet előállítani és midőn a háború kitört, ez a visszaság még jobban kiélesedett. Százával érkeztek municions kérés irások a főhadiszállásra, amely viszont Szuhomlinovot szorongatta, hogy fokozza a municionsgyártást és bizzon meg magánvállalatokat is lövészek készítésével.

A miniszter minden municions kérés táviratra megnyugtató ígértetett tett, a helyzet javítására azonban egyáltalán nem cselekedett aminek borzalmas következményei voltak. A katonák tömegestől pusztultak el vagy menekültek az ország belsejébe, mivel sok esetben képtelenek voltak az ellenséggel szembe szállani. A németek, akik nagyon jól tudják, hogy az oroszoknak nincs municionsjuk, tüzerességüket gyakran közvetlenül az orosz állások ele vitték és közvetlenül közelségről löttek, amivel irtózatossá pusztítást vittek végbe az oroszok soraiban. Szuhomlinov erre azt felelte hogy Németország negyven év óta készült a háborúra, Oroszország pedig egyáltalán alig készült.

Egy s más.

Kolozsvár, aug. 29.

Még egy pár nap és itt van szeptember. Megnyitnak az iskolák kapui és velük együtt az egyetem, ahol a beiratkozások szeptember 1-én kezdődnek. Sok hallgatója ugyan az egyetemnek az idén sem lesz, mert ifjaink nagyrésze a könyv helyett most kardot forgat a csatatereken. Azoknak pedig, akik idegenből jöttek ide a magasabb kvalifikációt megszerezni, szintén sok bajjal kell megküzdniük. Elsősorban a szállással, amelyben óriási a hiány ma Kolozsvárt és másodsorban a lakbérúrsorával, amely fővárosi mintára egy butozott szoba árát 100—150 korona havt érte fel. Mint Budapesten, úgy itt Kolozsvárt is a hatóság kell belenyúljon az embernnyuzásba és a lakbéréket is maximálni kell.

A polgármester ur ezelőtt egy évvel megígérte, hogy az elárúsiókat kényszeríteni fogja, hogy mérlegeket szerezzenek be, mert a legtöbb cikknek az ára a piaconon suly szerint van megállapítva. Igaz ugyan, hogy azt is hozzátette, hogy nehézségekbe fog ütközni, mert nem igen lehet mérlegeket kapni. Ugy látszik az utóbbi argumentum kedvéért a rendeletet nem adta ki. Pedig nagy kár, mert ha mérlegük volna az elárúsióknak, félannyi visszáadás sem történe piacaikon. Igaz ugyan, hogy ugy a Deák Ferenc utcai, mint a Szachenyi-téri piacokon van egy-egy hatósági mérleg, de ezt az elárúsiók csak akkor akceptálják, ha rendőri hatalom kényszeríti rá erre őket. A rendőri hatalmat azonban a piacokon csak egy-egy rendőr képviseli, akik a legnagyobb buzgóság mellett sem képesek a közönség egy század részének sem szolgáltatásra lenni. Azért jól tenné a polgármester ur, ha mégis elrendelné az elárúsióknak a mérlegek beállítását.

Több oldalról megkerestek aziránt, hogy kérjük meg Janovics direktort, hogy a színházi előadások kezdetét tegye esti hét órára, mert jelenleg oly későn végződnék, hogy azok, akik vendéglőkben szoktak vacsorázni, még egy félórjuk is alig maradt az étkezésre. Hát ez igaz és azért azt hisszük, hogy dr. Janovics minden további indoklás nélkül készséggel fogja teljesíteni a közönség e kívánságát.

Felvétel a tanárképző intézet gyakorló középiskolájába.

Tudomására hozom az érdeklődőknek, nevezetesen a szülőknek, hogy a tanárképző gyakorló középiskolája a főiskola minden ágazatára megadja a képesítést és így fel-öleli szervezetében a gimnáziumi, valamint a főreáliskola minden tantárgyát.

E középiskolának a folyó iskolai évben csak az első osztálya nyílik meg; a többi osztályok fokozatosan évről-évre nyílnak meg.

A középiskola helye a közegészség-tani intézet (Mikó-utca 1.) Dr. Rigler Gusztáv egyetemünk ez évi rectora, mint ez intézet igazgatója, a szükséges helyiségeket (tantermet, igazgatói és tanári szobát, valamint óráközi pihenőre a kertet) e célra átengedte, míg a padok szükséges átalakításáról a város gondoskodik, úgy hogy a középiskola magában más tanulóktól teljesen elkülönítve, a higiénikus követelményeknek mindenben megfelelően nyer elhelyezést.

A tanítás a délelőtti órákban folyik le. Az előjegyzéseket folyó hó 30 és 31-én a polgári fiúiskolában, a felvételt pedig szeptember 1-én délelőtt 8-12 a közegészség-tani intézetben az igazgató közli. (Bejárat az udvar felől.)

A tanulók létszámát a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszterium legfeljebb 40-ben állapította meg.

A tanév megnyitása idejéről a lapok útján értesíti az igazgató a szülőket.

Kelt Kolozsvárt, 1917. aug. hó 29-én.

Dr. Kőrösy, igazgató.

HIREK

— **Országos vásár Kolozsvárt.** Az országos baromvásár Kolozsvárt ma kezdődött és ma egy újabb rendelet következtében véget is ér. A vásárra roppant sok marhát hajtottak fel és vevők is nagy számban jelentkeztek. Előszóban a marha kilója 3 K 80 f. 4 K és 4 K 10 fillérben számították. Lóban kevés volt a felhozatal, valamint sertésben is.

— **Krumplihőség.** Hosszu idő után végre sikerült egy kevés krumplit vásárolnia a városnak, amelynek elárúsító bódéit valóságos megröghanta a krumplihőség vásárló közönség. A hatósági boltokban is megkezdtek az árusítást és mint Nemes tanácsos úrtól megtudtuk, a bevásárlási könyvek után mindenki megkapja e héten a megfelelő krumplimennyiséget. A lisztviselők, akik a szövetkezet tagjai, lisztkönyvükkel vásárolhatnak a Deák Ferenc utcai és Száchenyi téri hatósági bódékban.

— **Háromfajta liszt lesz.** A hivatalos lap vasárnapi száma a miniszterium rendeletét közli a közfogyasztásra szánt búza- és rozsliszt készítésének és forgalombahozatalának szabályozásáról. A rendelet kimondja, hogy a két százaléknál nem több idegen keveréket tartalmazó búzát nyolcvan százalékra kell kiőrölni és ebből háromfajta lisztet szabad készíteni és pedig a régi típusu nullás liszt minőségének megfelelő finom tézslisztet, főzölisztet, amely nem durvább a régi típusu 2 számmal jelzett lisztnél és végül egyfajta kenyérlisztet. Egységes minőségű lisztet kell készíteni a rozsból is.

— **Vasutasok mozgalma.** Azok a vasutasok, akiknek középiskolai képzettségük van, de ennek dacára az állítási státusba tartoznak, esztendőnk óta sürgetik, hogy különálló, ugynevezett segédlistai státus állítsák fel a számukra. A mozgalmat, amely közel hét-ezer vasuti alkalmazottat érdekel, legújabbán az Irodakezelők Köre vette a kezébe, amely tegnapi országos értekezletet hívott egybe, hogy a kereskedelmi miniszterhez beadott memorandum elintézését ezáltal is gyorsítsák. Az értekezlet, amelyet Mülliner Ottó államasi előjáró vezetett, többek felszólalása után azt

határozta, hogy egy szűkebb bizottság útján, amelynek tagjait nyomban meg is választották, állandóan sürgetni fogja a memorandum elintézését.

— **Beiratások a Schlezák zene- és színi iskolába** az 1917-18. tanévre aug. 28-tól szeptember hó 10 ig. Kolozsvár, Westelényi-utca 14 szám. Okleveles tanárok. Ballett tanfolyam. — Tanárnő: Blitz Gizella okl. ballettmesternő, a nemzeti színház tagja. Felvétetnek leány- és fiúövendékek 6 évtől 14 éves korig. Bővebb értesítést ad az igazgatóság.

— **A torjai kisasszonynapi országos vásár** szeptember 5-én (szerdán) lesz. Ezen az egy napon lesz a kirakó és állatvásár is. Az állatfelhajtás most korlátozva nincs.

— **Csak néhány napig!** Cirkusz Schmidt a Tornavivoda udvarán. Szeptember 1-én, szombaton este 9 órakor nagy megnyitó diszeldadás itt még nem látott világvárosi nagy műsorral. Jegyek előre válthatók Szántó nagytözsdeben Mátyás király-tér. Bővebbet a napi falragaszon. Vasárnap 2 nagy előadás.

— **Borzalmas halál.** Debrecenből táviratozzák: Herbán András ujfehértói pályáőr vasárnap reggel künn dolgozott a vonalon. Nyolc éves leánykája az órházból reggelit vitt apjának. A gyermek utközben a vasúti sínek mentén furcsa alaku dobozt talált, azt felvette és a reggelivel együtt átadta édesapjának. A pályáőr kíváncsian babrálni kezdte a dobozt, egyszerre borzalmas dörrenés hallatszott és a doboz, amely kézigránát volt, felrobbant. A robbanás a pályáőr két karját leszakította, azonkívül gyomrát és beleit ki-tépte, úgy hogy nyomban meghalt. A robbanás ereje a kissé távolabb álló leánykát föld-höz sújtotta és a szilánkok könnyebb sérüléseket ejtettek rajta. A szerencsétlenség előtt egy órával katonavonatot haladt a pályán s így valószínű, hogy arról esett le a kézigránát.

— **A jó asszony.** Egy fiatalember megkérdezte a már elhunyt Eötvös Károlyt, hogy kit tart jó asszonynak?

A vajda felelete így hangzott:

— A jó asszony legyen olyan, mint a csiga, olyan, mint a visszhang és olyan, mint a toronyóra.

— Ezt nem értem, mester.

— Nem értem, hát akkor elmondom másképp. A jó asszony ne legyen olyan, mint a csiga, ne legyen olyan, mint a visszhang és ne legyen olyan, mint a toronyóra.

— Most még úgy sem értem.

— Na, majd megmagyarázom. Legyen olyan, mint a csiga, vagyis mindig legyen a házában. Ne legyen olyan, mint a csiga, vagyis ne fordítsa fel a házat. Legyen olyan, mint a visszhang, vagyis visszhangozza a férje véleményét. Ne legyen olyan, mint a visszhang, vagyis ne legyen övé az utolsó szó. Legyen olyan, mint a toronyóra, vagyis pontos. Ne legyen olyan, mint a toronyóra, vagyis ne üssön és ha már üt, ne hallja az egész falu.

A háború humora.

Egy román zászlóalj vette át a határ-őrszolgálatot. Egy közlegény kihallgatásra jelentkezik és néhány napi szabadságot kér, mert a felesége súlyos beteg.

— Hazudsz! — rivalt rá a százados. — Különben sem bocsáthatnák el, mert most minden emberre szükségem van.

Két hét múlva azonban megint csak megjelen a katoná és ezúttal már nagyon komolyan sürgeti a szabadság engedélyezését, mert a felesége utolsó óráit éli. De a százados rendületlenül marad:

— Hazudsz! Távirati kérdést intéztem a feleségedhez, aki azt válaszolta, hogy olyan egészséges, mint a makk.

Megvakarja a fületővét a viasz s fanyar arccal sugva mondja a századosnak:

— Százados ur, egyikünk sem mondott igazat. Nincs is feleségem . . .

LEGÚJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Az isonzoí csata.

Budapest, aug. 29.

A sajtószállásról jelentik: A felső Isonzónál levő Selotól Wippachig tegnap ismét erős harcok voltak. **Az ellenséget mindenütt visszavertük.**

A pápa békejegyzeke.

Budapest, aug. 29.

Zürichből jelentik: A pápa békeközvetítésének kilátásait a Vatikánban állandóan kedvezően ítélik meg. Két kormány, melyek nem tartoznak a központiakhoz, **kiegészítő kéréseket** intéztek a pápához.

A prágai hercegek a császárnál.

Budapest, aug. 29.

A berlini Wolff-ügynökség jelentik: Vilmos német császár a nagy főhadiszálláson tegnap fogadta Buyn gróf prágai hercegeket.

Az ukránok nem engednek.

Budapest, aug. 29.

Stockholmból jelentik: A Ruszkó Jeszlovó jelenti, hogy Vincésenkó ukrán vezér kijelentette, hogy minél inkább ellenzi az orosz kormány az ukránok nemzeti követelését, annál inkább fogják tekintetüket Ausztria-Magyarország—Németország felé fordítani.

Czeidze új rendszabályokat akar.

Budapest, aug. 29.

Pétervárról jelentik: Az állam konferencián Czeidze (a nagy békebarát) felszólalt és a következő rendszabályokat javasolta:

1. A hadseregből a politika zá-rassék ki.

Az ezredek valamennyi tanácsát és bizottságát fel kell oszlatni.

3. A frontot és az országot meg kell erősíteni.

4. A fegyelmet vissza kell állítani.

5. A parancsnokok büntető hatalmát szintén vissza kell állítani.

A javaslatot a baloldal heves tiltakozással és püsségéssel fogadta.

A csempészek ellen.

Budapest, aug. 29.

A közlekedési hivatalban tegnap öt órás tanácskozás volt, amelyen a csempészet kérdésével foglalkoztak. Szükség esetén a csempészet ellen statáállter fognak eljárni.

Az alkotmányozó gyűlés elhalasztása.

Budapest, aug. 29.

Kerenszki orosz miniszterelnök egy évvel elhalasztani akarja az alkotmányozó gyűlés egybehívását.

Lengyel külügyminiszterium.

Budapest, aug. 29.

Berlinből jelentik: Németország és Ausztria-Magyarország között tárgyalások folynak a lengyel külügyminiszterium felállításáról.

Belgium hadikára négy milliárd.

Budapest, aug. 29.

Hágából jelentik: A Manchester Guardian állítólag Belgiumból szerzett teljesen hiteles adatok alapján azt állítja, hogy az a kár, amelyet Belgiumnak a háború okozott, összesen mintegy három-négy milliárd frank.

Kölcson Oroszországnak.

Budapest, aug. 29.

Hágából jelentik: Az amerikai kormány az orosz kormánynak további 100 millió dollár kölcsönt adott.

Japán hadsereget küld Európába.

Budapest, aug. 29.

Genéből jelentik: A Journal de Genève szerint tárgyalások folynak Japán európai intervenciója dolgában. A japán kormány nyilván feladta ellenállását. Japán mindinkább szolidárisnak érzi magát a nyugati hatalmakkal.

Belgium hálás a pápának.

Budapest, aug. 29.

Havreből jelentik: A belga kormány hódolattal fogadta a pápa békejegyzékét és halálját fejezi ki a pápának, amiért felszólalt a háború által oly kegyetlenül és igazságtalanul sújtott belga nép érdekei mellett. A kormány nagy tisztelettel meg fogja vizsgálni a pápa javaslatát.

Katonák béketüntetése Péterváron.

Budapest, aug. 29.

Stockholmból jelentik: A finn lapok jelentése szerint néhány ezer tengerész és gyalogos katona tüntető gyűlést rendezett Péterváron a Miklós templom előtt. Kenyeret és békét követeltek. A gyűlés után tüntető fejeiket rendezték a városban.

Az orosz hadsereg züllése.

Budapest, aug. 29.

Stockholmból jelentik: A „Rjecs” jelenti: A hadügyi és a tengerészeti miniszter augusztus 17-én megparancsolták, hogy Kronstadtból 400 ember menjen a frontra. A 400 ember közül csak 72 engedelmessé vált a parancsnak, a többi megszökött.

Színház.**Téli Színház.**

Kedden: Troubadour. (Lévay Ilonka szerződött tag első fellépésével. Halmos Gyula vendégjátékával. Rendes helyárral. Kezdeté 8 ó.)

Szerdán: Csárdáskirálynő. (Kezdeté 8 ó.)

Csütörtökön: Faust. (Farkas Sándor bucsufellépésével. Rendes helyárral. Kezdeté fél 8 ó.)

Pénteken: A varsói citadella. (Ujdonság először. Rendes helyárral. Kezdeté fél 8 ó.)

Szombaton: D. u.: Csipkerózsza. (Gyermek-előadás mérsékelt helyárral. Kezdeté 3 ó.)

Szombaton: Este: A varsói citadella. (Másodszor. Kezdeté fél 8 órakor)

Vasárnap: D. u.: Kárpáti Zoltán. (Mérsékelt helyárral. Kezdeté 3 ó.)

Vasárnap: Este: Csárdáskirálynő. (Rendes helyárral. Kezdeté 8 ó.)

Troubadour. Tegnap este Verdi Troubadourja nagy közönség előtt került színre. Az előadás érdekességét az képezte, hogy Eleonora szerepében Lévai Ilona újonnan szerződött tag lépett fel. A kisasszony fellépése alkalmából megállapítjuk, hogy a hozzá fűzött reményeket valóra váltotta s aközönség sok tapssal és nagy meglepéssel fogadta.

A varsói citadella. A közönség legnagyobb foku érdeklődése előzi meg a színház idei évadjának első bemutató előadását. Pénteken este fog u. i. a Lengyel Zapolszky Gabriella arszony nagysikerű és izgalmas fegyver drámája, a „Varsói citadella” bemutatása. A budapesti bemutatón paratársi sikert aratott. Szombaton este másodszor fog a „Varsói citadella” színrekerülni. Mind a két előadást félnyolc órakor kezdik.

Farkas Sándor bucsufellépése. Holnap csütörtökön este Farkas Sándor bucsufellépésével Gounod „Faust”-ja fog színrekerülni.

Csipkerózsza gyermekelőadás. Szombaton délután 3 órakor Kolozsvár gyermekvilágának nagy öröme a „Csipkerózsza”, c. tündérmese fog mérsékelt helyárral mellett színrekerülni. Jegyek még válthatók az elővételi pénztáranál.

Ófensége kalandja a Szinkör-mozgóban. Az egyik legkiválóbb mozicsilaggal, Hesperia-ával a főszerepben, csütörtökön és pénteken mutatja be a Szinkör-mozgó az „Ófensége kalandja” c. 4 fejezetes izgalmas kémdramát.

A bosszu éjszakája. Az elmúlt évad leg-hatalmasabb filmszenzációjának, a „Bosszu éjszakája”-nak szombaton a Szinkör-mozgóban és vasárnap az Egyetem-mozgóban lesz a reprize.

Egy élet ára az Egyetem-mozgóban. Pénteken és szombaton lesz az Egyetem-mozgóban egy rendkívül érdekfeszítő filmújdon-ság látható. Címe: „Egy élet ára” a főszerepet Emilie Sannon fogja játszani.

A sötét pont az Urániában. Holnap csütörtökön és pénteken mutatja be az Uránia-színház a „Sötét pont” c. szenzációs és a néző figyelmét mindvégig lekötő drámai ujdonságot, melyre különösképen felhívjuk a közönség érdeklődését.

Felelős, szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

Az ELLENZÉK telefonszáma 9.

Szinkör-mozgó.

Előadások	
Életpontok:	Életpontok
Első előadás 4 órakor	Első előadás 2 6
Második fél 6	Második „ 4 fél „
Harmadik 7	Harmadik „ 5 „
Negyedik fél 9	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8 „
	Hatodik „ 10 fél „

Műsor:**Kedden****Szerdán****Az ezüst kecske.****Csütörtökön****Ófensége kalandja****Szombaton****A bosszu éjszakája.****Vasárnap****Grant kapitány gyermekei.****Helyárrak:**

Pályavilág	1.50 kor.
Földszinti ülés	1 kor.
Alsó erkély	70 fillér.
Felső erkély	50 fillér.